

Pieczna zastępcza oraz placówki wsparcia dziennego w województwie małopolskim w 2018 r.

26.06.2019 r.

Rodzinna piecza zastępcza

 3,1%

Spadek liczby dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w porównaniu z 2017 r.

Na terenie województwa małopolskiego na koniec 2018 r. pieczę zastępczą sprawowały 1 952 rodziny zastępcze i 22 rodzinne domy dziecka. W pieczy zastępczej przebywało 2 891 dzieci. W porównaniu z 2017 r. liczba rodzin zastępczych zmniejszyła się o 3,4%, a rodzinnych domów dziecka o 12,0%. Liczba dzieci w pieczy rodzinnej zmniejszyła się o 3,1%.

Rodzinna piecza zapewniła opiekę 2 891 dzieciom

W dniu 31 XII 2018 r. na terenie województwa małopolskiego pieczę zastępczą sprawowały 1952 rodziny zastępcze oraz 22 rodzinne domy dziecka (w Polsce odpowiednio 36 478 rodzin zastępczych oraz 613 rodzinnych domów dziecka). Łącznie opieką objęto 2 891 dzieci pozabawionych całkowicie lub częściowo opieki rodziny naturalnej (w Polsce 55 152). Więcej rodzin rodzinnej pieczy funkcjonowało w województwach: śląskim, mazowieckim, dolnośląskim, wielkopolskim, łódzkim, zachodniopomorskim, pomorskim oraz kujawsko-pomorskim.

Funkcję pieczy zastępczej pełniły w większości (59,9%) osoby spokrewnione z dzieckiem. Rodziny niezawodowe stanowiły 30,3%, a pozostałe formy pieczy to 9,8% wszystkich rodzin.

Tabl. 1. Rodzinna piecza zastępcza według formy

Stan w dniu 31 XII

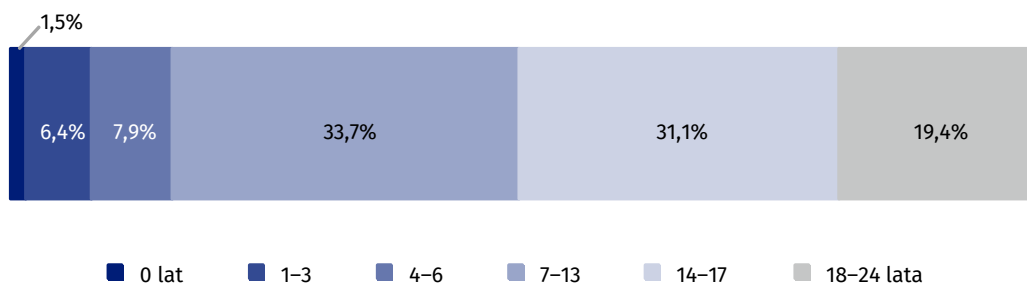
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym na wsi	Dzieci w rodzinach		
			razem	z liczby razem	
				dzień- częta	niepełno- sprawne
Rodzina piecza zastępcza					
2017	2 045	917	2 983	1 477	284
2018	1 974	881	2 891	1 447	307
Rodziny zastępcze	1 952	868	2 737	1 374	295
spokrewnione z dzieckiem	1 182	462	1 521	744	100
niezawodowe	599	314	803	422	108
zawodowe	88	61	249	131	40
zawodowe specjalistyczne	28	11	52	21	37
zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	55	20	112	56	10
Rodzinne domy dziecka	22	13	154	73	12

W porównaniu z rokiem poprzednim ogólna liczba rodzin zastępczych zmniejszyła się o 3,4%, a liczba dzieci w rodzinach o 2,9%. Liczba rodzinnych domów dziecka zmniejszyła się o 12,0%, a liczba dzieci w nich przebywających o 5,5%.

Najwięcej (18,5%) dzieci umieszczonych w pieczy rodzinnej mieszkało w mieście Krakowie. Kolejnymi powiatami, pod względem liczby dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy były: krakowski (7,4%), oświęcimski (5,7%) oraz nowosądecki i nowotarskim (po 5,6%). Najmniej (1,0%) dzieci w pieczy rodzinnej przebywało w powiecie dąbrowskim.

Wykres 1. Struktura dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej według grup wieku w 2018 r.

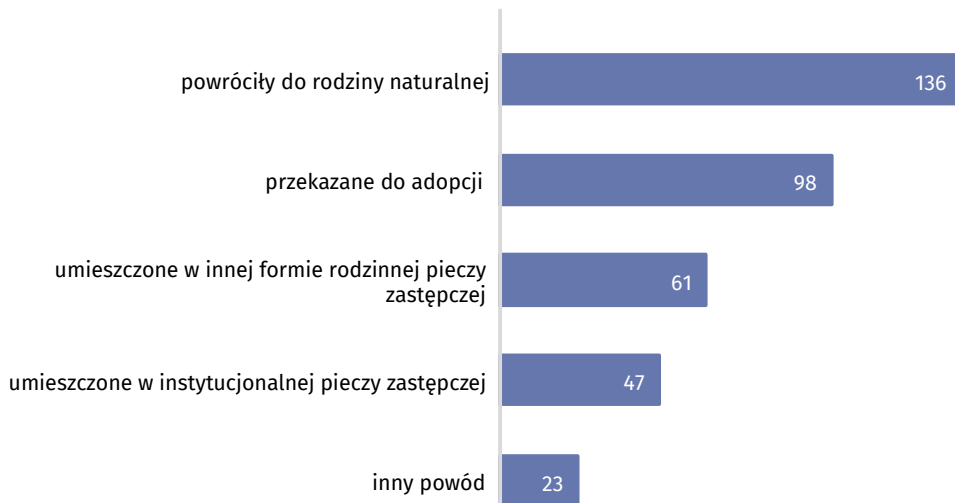
Stan w dniu 31 XII

Pod koniec 2018 r. najliczniejszą grupę wychowanków stanowiły dzieci w wieku 7–13 lat (976 osób). Druga co do liczności zbiorowość (898 osób) to dzieci w wieku 14–17 lat. Najmniej liczna (43 dzieci) była najmłodsza grupa wiekowa, poniżej 1 roku. W rodzinnej pieczy zastępczej przebywało również 560 pełnoletnich wychowanków. Spośród wszystkich dzieci objętych opieką 307 posiadało orzeczenie o niepełnosprawności, 215 dzieci to sieroty, pozostałe dzieci posiadały przynajmniej jednego rodzica. W pieczy zastępczej przebywało również 11 małoletnich matek.

W ciągu całego 2018 r. 365 dzieci w wieku do 18 lat opuściło rodzinną pieczę zastępczą. Najczęstszymi przyczynami opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej przez niepełnoletnich wychowanków był powrót do rodziny naturalnej (37,3%), przekazanie do adopcji (26,8%) oraz umieszczenie w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej (16,7%).

Wykres 2. Dzieci do 18 roku życia według przyczyny opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej w 2018 r.

Wśród 233 pełnoletnich wychowanków, którzy w 2018 r. opuścili pieczę rodzinną i usamodzielnili się, 136 założyło własne gospodarstwo domowe, a 17 powróciło do rodziny naturalnej lub krewnych.

Instytucjonalna piecza zastępcza

 8,2%

Spadek liczby wychowanków w instytucjonalnej pieczy zastępczej w porównaniu z 2017 r.

Na terenie województwa małopolskiego na koniec 2018 r. działało 81 placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej, w których przebywało 959 wychowanków. W porównaniu z 2017 r. liczba placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej zmniejszyła się o 4,7%, liczba miejsc o 5,6%, a wychowanków o 8,2%.

W 2018 r. działało 81 placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej

W dniu 31 grudnia 2018 r. na terenie województwa małopolskiego działało 81 placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej. Stanowiły one 7,0% wszystkich (1 165) placówek tego typu w Polsce. Więcej placówek funkcjonowało w województwach: śląskim, dolnośląskim oraz mazowieckim, a w województwie lubelskim było tyle samo co w województwie małopolskim.

Spośród wszystkich placówek działających pod koniec 2018 r. 43 to placówki socjalizacyjne (53,1% wszystkich placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej). Znacznie mniej było placówek rodzinnych, specjalistyczno-terapeutycznych, interwencyjnych oraz placówek łączących zadania.

Tabl. 2. Struktura placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej według typu placówki

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Placówki	Miejsca	Wychowankowie
Placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej	2017	85	1 226	1 045
	2018	81	1 157	959
Socjalizacyjne		43	678	569
Interwencyjne		5	96	54
Specjalistyczno-terapeutyczne		8	89	86
Rodzinne		21	165	137
Łączące zadania placówek ^a		4	129	113

a Placówki opiekuńczo-wychowawcze łączące zadania placówek typu socjalizacyjnego, interwencyjnego oraz specjalistyczno-terapeutycznego.

W porównaniu z rokiem poprzednim liczba placówek pieczy instytucjonalnej w województwie małopolskim zmniejszyła się o 4,7%, liczba miejsc w tych placówkach o 5,6%, a wychowanków o 8,2%.

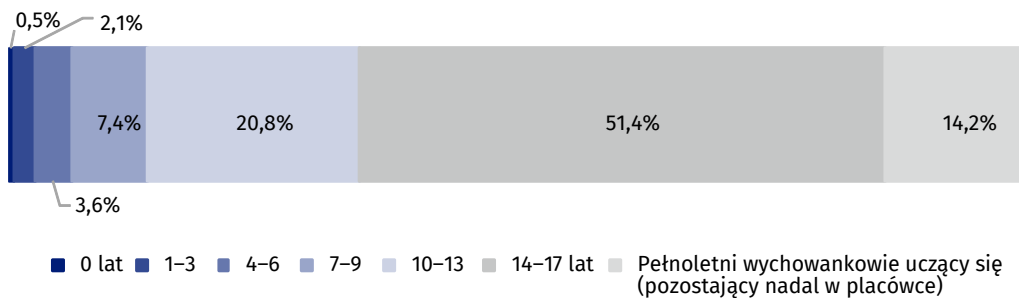
Najwięcej placówek (36) zlokalizowano na terenie miasta Krakowa. W Nowym Sączu działało 6 placówek, a w powiecie oświęcimskim 5. W pozostałych powiatach liczba placówek wahała się między 1 a 4. Na terenie powiatu proszowickiego nie działały placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Pod koniec 2018 r. placówki socjalizacyjne dysponowały 678 miejscami (58,6% wszystkich miejsc w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej). Znacznie mniej miejsc posiadały placówki rodzinne (14,3%), łączące zadania (11,1%), interwencyjne (8,3%) i placówki specjalistyczno-terapeutyczne (7,7% wszystkich miejsc w placówkach).

Z 959 wychowanków przebywających pod koniec 2018 r. w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej najliczniejszą grupę (493 dzieci) stanowili wychowankowie w wieku 14–17 lat. Drugą co do wielkości zbiorowością (199 osób) były dzieci w wieku 10–13 lat. Najmniej liczna (25 dzieci) była najmłodsza grupa wiekowa 0–3 lata. W placówkach przebywało również 136 piętnoletnich, uczących się wychowanków.

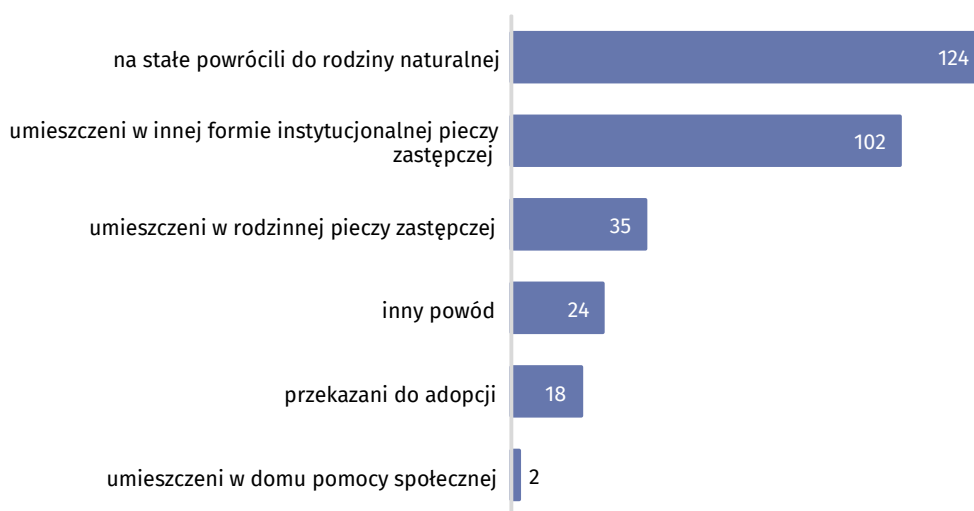
Wykres 3. Struktura wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej według grup wieku w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

W placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej objęto opieką 123 osoby chorujących przewlekłe i 99 osób niepełnosprawnych. Na podstawie orzeczenia sądu przyjęto 904 podopiecznych. Spośród wszystkich wychowanków 16,7% stanowiły półsieroty, a 2,2% sieroty. W placówkach pieczy instytucjonalnej przebywało również 7 cudzoziemców oraz 4 małoletnie matki. W ciągu całego 2018 r. 305 wychowanków do 18 roku życia opuściło z różnych powodów placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej. Najliczniejsza grupa (40,7%) to wychowankowie, którzy powrócili do rodziny naturalnej. Powodem opuszczenia placówki przez 33,4% podopiecznych było umieszczenie w innej formie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wykres 4. Wychowankowie do 18 roku życia według przyczyny opuszczenia placówki w 2018 r.

Wśród 187 wychowanków powyżej 18 roku życia, którzy w ciągu 2018 r. opuścili placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej 114 powróciło do rodziny naturalnej, a 53 założyło własne gospodarstwo.

W placówkach pieczy zastępczej pomagało 154 wolontariuszy, w tym 76 w placówkach socjalizacyjnych, 46 w placówkach specjalistyczno-terapeutycznych i 22 w placówkach rodzinnych.

Prawie 20% placówek posiadało budynki dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych wychowanków. Najczęściej były to posadzki antypoślizgowe (w 7 placówkach), pochylnie, podjazdy i platformy (w 5 placówkach) oraz łazienki dostosowane dla osób niepełnosprawnych (w 5 placówkach). Pozostałe 80 % placówek nie posiadało żadnych udogodnień służących niepełnosprawnym wychowankom.

Placówki wsparcia dziennego

 6,3%

Wzrost liczby dzieci korzystających z placówek wsparcia dziennego w porównaniu z 2017 r.

Na terenie województwa małopolskiego na koniec 2018 r. działało 236 placówek wsparcia dziennego, w których było 7 272 miejsca. Przebywało w nich 7 523 dzieci. W porównaniu z 2017 r. liczba placówek zwiększyła się o 5,4%, a dzieci w nich przebywających o 6,3%. Liczba miejsc zmniejszyła się o 0,2%.

W 2018 r. działało 236 placówek wsparcia dziennego

W województwie małopolskim opiekę dzienną w 2018 r. zapewniało 236 placówek wsparcia dziennego, czyli 7,7% wszystkich (3 063) tego typu placówek w Polsce. Więcej placówek działało w województwach: wielkopolskim, zachodniopomorskim, śląskim oraz mazowieckim.

Tabl. 3. Placówki wsparcia dziennego według typu placówki

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Placówki	Miejsca	Korzystający
Placówki wsparcia dziennego	2017	224	7 283	7 074
	2018	236	7 272	7 523
Opiekuńcze		194	5 009	5 070
Specjalistyczne		23	1598	1 544
Pracy podwórkowej		4	285	330
W połączonych formach		15	380	579

W porównaniu z rokiem poprzednim liczba placówek wsparcia dziennego w województwie małopolskim zwiększyła się o 5,4%, a dzieci w nich przebywających o 6,3%. Zmniejszyła się natomiast liczba miejsc w tych placówkach o 0,2%.

Pod koniec 2018 r. ponad 82% wszystkich placówek wsparcia dziennego stanowiły placówki opiekuńcze. Zdecydowanie mniej było placówek specjalistycznych, pracy podwórkowej oraz placówek działających w połączonych formach.

W każdym powiecie działały przynajmniej 2 placówki, które świadczyły opiekę dzienną i zapewniały dziecku np. pomoc w nauce, positek (w miarę możliwości), organizację czasu wolnego, zajęcia socjoterapeutyczne, indywidualne programy korekcyjne. Najwięcej (34) takich placówek było zlokalizowanych w Krakowie, 30 w powiecie tarnowskim i 24 w powiecie nowosądeckim.

Liczba dni pracy placówek wsparcia dziennego w województwie w ciągu tygodnia wynosiła od 1 do 6 dni. Najwięcej, ponad 81% wszystkich placówek, pracowało 5 dni w tygodniu. Około 8% stanowiły placówki pracujące 2 dni w tygodniu.

W końcu 2018 r. placówki opiekuńcze dysponowały 5 009 miejscami (68,9% wszystkich miejsc w placówkach wsparcia dziennego). Znacznie mniej miejsc posiadały placówki specjalistyczne (22,0%), w połączonych formach (5,2%) oraz placówki pracy podwórkowej (3,9% wszystkich placówek).

W ciągu całego roku w placówkach wsparcia dziennego przebywało 12 459 dzieci, a w ostatnim dniu 2018 r. – 7 523 dzieci. W placówkach wsparcia dziennego objęto opieką 248 osób niepełnosprawnych, w tym 97 osób w placówkach działających w połączonych formach.

Placówki wsparcia dziennego skorzystały z pomocy 603 wolontariuszy (w tym 433 w placówkach opiekuńczych, 104 w specjalistycznych i 45 w pracy podwórkowej).

Opracowanie merytoryczne:
Ośrodek Statystyki Pomocy Społecznej
Agnieszka Godula
tel. 12 361 02 12
e-mail: a.godula@stat.gov.pl
Joanna Seweryn
tel. 12 361 02 12
e-mail: j.seweryn@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Informatorium
Osoba ds. kontaktów z mediami
Renata Ptak
tel. 12 361 01 51
e-mail: r.ptak@stat.gov.pl

 krakow.stat.gov.pl

 [@krakow_stat](https://twitter.com/krakow_stat)

 [@uskrk](https://www.facebook.com/uskrk)

Powiązane opracowania

[Pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem i rodziną w 2017 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Baza BDL- temat ochrona zdrowia i opieka społeczna](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Interwencyjny ośrodek preadopcyjny](#)

[Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej](#)

[Organizator rodzinnej pieczy zastępczej](#)

[Piecza zastępcza](#)

[Placówka łącząca zadania placówek](#)

[Placówka opiekuńczo-wychowawcza](#)

[Placówka typu interwencyjnego](#)

[Placówka typu rodzinnego](#)

[Placówka typu socjalizacyjnego](#)

[Placówka typu specjalistyczno-terapeutycznego](#)

[Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie](#)

[Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna](#)